

ת"פ 1956/04/21 - מדינת ישראל נגד מרואן וכאד, ח'ליל אגבאריה, אנאס ג'בארין

בית המשפט המחוזי בנצרת

ת"פ 1956-04-21 מדינת ישראל נ' וכאד(עציר) ואח' 22 יוני 2023

בפני כב' השופט חנא סבאג
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. מרואן וכאד

2. ח'ליל אגבאריה

3. אנאס ג'בארין (עציר)

הנאשמים

גזר דין

הרקע וכתב האישום המתוקן

1. הנאשמים הורשעו, על יסוד הודאתם בכתב אישום מתוקן, בעבירות שיפורטו להלן כאשר הנאשם 1 הורשע בעבירות באישומים הראשון והשני ואילו הנאשמים 2 ו-3 הורשעו בעבירות באישום השני בלבד:

הנאשם 1 - סחיטה באיומים - עבירה לפי סעיף 428 רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 (להלן: "חוק העונשין") (אישום ראשון); ושידול לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות- עבירה לפי סעיפים 333 + 335(א)(1)+(2) בצירוף סעיף 30 לחוק העונשין (אישום שני).

הנאשם 2 - חבלה חמורה בכוונה מחמירה- עבירה לפי סעיף 329(א)(2) בצירוף סעיף 29(ב) לחוק העונשין; עבירות בנשק (רכישה של נשק, אביזר ותחמושת)- עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין; עבירות בנשק (נשיאת נשק, אביזר ותחמושת)- עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין; פירוק רכב- עבירה לפי סעיף 413ד(ב) לחוק העונשין; שינוי זהות של רכב- עבירה לפי סעיף 413ט לחוק העונשין; והסתייעות ברכב לביצוע פשע- עבירה לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א- 1961(אישום שני).

הנאשם 3- עבירות בנשק (עסקה אחרת בנשק)- עבירה לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין; ועבירות בנשק (נשיאה

עמוד 1

והובלה)- עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין (אישום שני).

2. ביום 22.3.2022 הגיעו המאשימה והנאשמים 2-3 להסדר טיעון, במסגרתו יודו נאשמים אלה בעובדות כתב אישום מתוקן ויורשעו בהן. כן הוסכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי לעניין העונש.

ביום 29.3.2023 הגיעה המאשימה להסדר טיעון עם הנאשם 1, במסגרתו יודה בעובדות כתב אישום מתוקן ויורשע בהן. כן הוסכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי לעניין העונש, כאשר הוסכם כי כחלק מההסדר יפצה הנאשם 1 את נפגע העבירה בסך של 150,000 ₪ וזאת בנוסף לסך של 250,000 ₪ שכבר הושבו לנפגע העבירה.

3. על פי החלק הכללי בכתב האישום המתוקן, ביום 6.5.2019 נרצח תאופיק זהר, עת צעד עם נכדתו ברחוב פאולוס השישי בעיר נצרת.

במסגרת חקירת הרצח, תפסה המשטרה את מכשיר ה-D.V.R בו נשמרו צילומי מצלמת אבטחה השייכת לפאדי שאער (להלן: פאדי), אשר הייתה מוצבת מחוץ לביתו בכפר ריינה לצרכי אבטחת רכושו (להלן: המצלמה). המצלמה תיעדה בסמוך למועד הרצח את בנו של נאשם 1, עבד אל מג'יד ואכד (להלן: עבד), המתגורר עם משפחתו מטרים ספורים בשכנות לבית פאדי, משליך דבר מה לפח האשפה כך שהדבר חיזוק באופן משמעותי את התשתית הראייתית הקושרת אותו לביצוע הרצח. בנוסף, במסגרת החקירה נעצר ונחקר כחשוד במעשה אף בנו השני של נאשם 1, מוחמד ואכד, ששוחרר לבסוף מבלי שהוגש נגדו כתב אישום.

ביום 9.7.2019 הוגש לבית המשפט המחוזי בנצרת כתב אישום נגד עבד (תפ"ח 19-07-14708), אשר ייחס לו עבירת רצח ועבירות נוספות (להלן: כתב האישום). ביום 10.2.2021 הרשיע בית המשפט את עבד בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום תוך שקבע כי לתיעוד במצלמה משקל ראייתי רב. ביום 14.2.2021 גזר בית המשפט על עבד עונש של מאסר עולם, מאסר על תנאי ופיצוי.

אישום ראשון

לאור המתואר בחלק הכללי לכתב האישום, כעס נאשם 1 על פאדי ובני משפחתו, אשתו פאדיה, אביו אחמד, אמו כאמלה, אחיו שאדי וראשד ונשותיהם עאישה ואימאן, הגרים כולם באותו בניין (להלן: בני משפחת שאער), והאשימם במעצרו של בנו עבד ובהגשת כתב אישום נגדו. על רקע זה, החל נאשם 1 במסכת סחיטת כספים מפאדי ובני משפחת שאער והכל כמפורט להלן.

בסמוך לאחר הגשת כתב האישום, החל נאשם 1, במספר מועדים, לצעוק ולאיים בכוונה להפחיד את בני משפחת שאער ובייחוד על פאדי ואחמד, כי אם יורשע בנו עבד ירה באחמד ויילידו. בהמשך לכך ועל רקע המתואר לעיל, דרש נאשם 1 מבני משפחת שאער תשלום של 500,000 ₪ בגין כך שהמצלמות נתפסו על ידי המשטרה וכן לצורך מימון הגנתו המשפטית של בנו עבד, תוך שאיים על פאדי בכוונה להפחידו כי אם לא יעשה כן, ירצח אותו. כמו כן, איים נאשם

1 במספר מועדים על בני משפחת שאער כי יפגע בהם ודרש כי נשות משפחת שאער יצאו מבית המשפחה משום שבכוונתו לפוצץ או לשרוף את בית המשפחה. בשלב מסוים נאשם 1 אף איים על פאדי כי אם לא יעזוב את ביתו, ישרוף את הבית. בשל אימויו, ברח פאדי מביתו ולן אצל קרובי משפחתו במשך כחודש.

לבסוף, לאחר משא ומתן בין פאדי ובין הנאשם 1, הסכים נאשם 1 להוריד את סכום הכסף אותו דרש מבני משפחת שאער ל-250,000 ₪ (להלן: כספי הסחיטה). לאור אימויו המתמשכים של נאשם 1 ומחשש כי נאשם 1 או מי מטעמו יפגע בהם, העבירו פאדי ומשפחתו לנאשם 1 את כספי הסחיטה כך שעד סוף חודש ספטמבר 2019 העבירו לידיו של נאשם 1 סך של 100,000 ₪ במזומן ובמהלך 15 החודשים הבאים, בתקופה שבין חודש אוקטובר 2019 לחודש ינואר 2021 (מלבד תשלום חודש מאי 2020), העבירו פאדי, רשאד ושאדי סך של 10,000 ₪ במזומן מדי חודש בחודשו לידיו של נאשם 1. סך כספי הסחיטה שהועברו מבני משפחת שאער לידיו של נאשם 1 עמד בסוף חודש ינואר 2021 על 250,000 ₪.

כמתואר בחלק הכללי לכתב האישום, הורשע בנו של נאשם 1 ונגזר עליו בין היתר, עונש של מאסר עולם. לאור זאת, חזר נאשם 1 להאשים את בני משפחת שאער כי בגללם הוטל על בנו מאסר עולם וכן איים על בני משפחת שאער ובפרט על פאדי כי יהרוג אותו אם לא יעזוב את הבית. לאור חששו מנאשם 1, עזב פאדי את ביתו למשך שבועיים. לאחר מכן שוחח נאשם 1 עם פאדי ודרש ממנו, על רקע המתואר לעיל ולאור העונש שנגזר על בנו, להעביר לידיו סכום נוסף של 50,000 ₪ וכן לשלם עבור הקנטינה בבית הסוהר של בנו. לאחר משא ומתן בין פאדי לנאשם 1 הסכים האחרון להפחית את סכום הסחיטה הנוסף ל-30,000 ₪ שהיו אמורים להיות משולמים לו בתשלומים חודשיים של 5,000 ₪, החל מחודש מרץ 2021.

במעשיו אלה איים הנאשם 1 על בני משפחת שאער בפגיעה שלא כדין בגופם וברכושם, הכל כדי להניע אותם לשלם לו 500,000 ₪. עקב מעשיו של נאשם 1 ודרשותיו, העבירו בני משפחת שאער 250,000 ₪ לידיו.

אישום שני

נאשמים 1 ו-2 הינם חברים מזה כ-15 שנים. בין נאשם 2 לנאשם 3 הייתה היכרות מוקדמת עובר למתואר באישום זה.

ביום 3.3.2021, רכש נאשם 3 עבור נאשם 2, מאחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה, אקדח מסוג "וולטר" (להלן: האקדח), וזאת תמורת סכום של 19,000 ₪, אותם העביר נאשם 2 לנאשם 3 כדי שזה ישלם באמצעותם עבור האקדח. במועד שאינו ידוע למאשימה, עובר ליום 10.3.2021, העביר נאשם 3 את האקדח לידי נאשם 2.

על רקע המתואר בחלק הכללי ובאישום הראשון לכתב האישום, גמלה בליבו של נאשם 1 ההחלטה לפגוע בפאדי ולגרום לו לחבלה חמורה. לצורך מימוש החלטתו, פנה נאשם 1 לנאשם 2 וביקש ממנו כי בתמורה לתשלום כספי, יפגע בפאדי באופן שיגרום לו חבלה חמורה באמצעות ירי לעברו (להלן: הפגיעה בפאדי).

לצורך מימוש הפגיעה בפאדי, ניסה נאשם 2 לגייס אנשים שונים אשר יבצעו בפועל את הפגיעה במקומו, אולם לא צלח בכך. כמו כן ניסה להשיג מאנשים שונים לוחיות זיהוי של רכבים שונים על מנת להקשות על זיהוי הרכב עמו יבצע את הפגיעה בפאדי. משלא הצליח להשיג לוחיות זיהוי כאמור, הגיע נאשם 2 או מי מטעמו לעיר עפולה בליל יום 9.3.2021 וגנב מרכב סטרוואן ברלינגו, בעל ל.ז. 4978539 אשר חנה בעיר, את לוחית הזיהוי הקדמית שלו (להלן: לוחית הזיהוי של הברלינגו). בנוסף אסף נאשם 2 מידע על אודות מסלול נסיעתו של פאדי מדי בוקר, וכן נאשם 1 הציג בפניו תמונה של פאדי, על מנת שיוכל לזהותו בעת הפגיעה.

ביום 10.3.2021 סמוך לשעה 05:30 יצא נאשם 2 ואדם נוסף, שזהותו אינה ידועה למאשימה, מאום אל פאחם לכיוון העיר נצרת ברכב מזדה בעל ל.ז. 7883568 (להלן: המזדה), לצורך ביצוע הפגיעה בפאדי. השניים נשאו עימם את האקדח כאשר בתוכו מחסנית עם 4 כדורים לכל הפחות. בנקודה מסוימת בדרך, החליפו נאשם 2 והאחר את לוחית הזיהוי הקדמית של רכב המזדה ושמו במקומה את לוחית הזיהוי של הברלינגו שנגנבה מספר שעות קודם לכן, וכל זאת על מנת להקשות על זיהוי של רכב המזדה.

עם הגעתם לעיר נצרת, חנו השניים בצד הדרך עם רכב המזדה, בסמוך למסלול נסיעתו הקבוע של פאדי והמתינו שרכבו יחלוף על פניהם. סמוך לשעה 07:15 חלף על פני המזדה רכבו של פאדי מסוג מיצובישי (להלן: המיצובישי), כשנוהג בו עובד של פאדי, מילחם מילחם (להלן: מילחם) ופאדי יושב לצדו. רכב המזדה החל נוסע אחריהם.

כמדי יום עצרו מילחם ופאדי מחוץ למאפיה שברחוב בילאל בעיר על מנת לקנות אוכל במקום. שלא כהרגלם, פאדי הוא זה שירד לקנות ומילחם נשאר ברכב. עם ירידתו של פאדי מן הרכב, נצמד רכב המזדה לצדו השמאלי של המיצובישי ועצר כשהוא במרחק של כמטר משמאלו. או אז הוציא הנוסע שישב במושב ליד נהג רכב המזדה (להלן: הנוסע), את האקדח מהחלון ולחץ על ההדק במטרה לירות לעבר גופו של מילחם, אותו חשב בטעות לפאדי, אולם למרבה המזל, עקב תקלה באקדח לא נורו כדורים. חרף זאת, המשיך הנוסע ללחוץ על ההדק במטרה לירות לעבר מילחם והמיצובישי שוב ושוב תוך שהוא מנסה להתגבר על התקלה באקדח. לאחר שלא צלחו לבצע ירי מספר פעמים, ברחו נאשם 2 והאחר ברכב המזדה מהמקום. כעבור כחצי שעה, על מנת להקשות על גילוי, הרכיבו נאשם 2 והאחר בחזרה את לוחית הזיהוי של המזדה.

לאחר ניסיון הפגיעה, יצר נאשם 2 קשר עם נאשם 3 והלין בפניו כי האקדח היה תקול וכי נאשם 3 "עשה לו בושות" בכך שסיפק לו אקדח כזה. בתגובה לכך, נאשם 3 ביקש מהנאשם 2 להגיע אליו עם האקדח ואמר שיפעל לתקנו. כעבור זמן מה, מסר נאשם 2 לנאשם 3 את האקדח על מנת שזה יתקנו. נאשם 3 פנה למספר אנשים בעלי כלים וידע בבקשה לתקן את האקדח ולבסוף אחד מהאנשים, שזהותו אינה ידועה למאשימה, תיקן את האקדח והחזירו לחזקתו של נאשם 3. נאשם 3 עדכן את נאשם 2 כי האקדח תוקן והשניים קבעו כי נאשם 3 ימסור לנאשם 2 את האקדח בחזרה, יחד עם שלושה כדורים תואמים לנשק (להלן: הכדורים), וזאת לבקשת נאשם 2.

סמוך לשעה 21:45 הגיע נאשם 3 לנקודת מפגש באום אל פאחם ומסר לנאשם 2 את האקדח והכדורים. נאשם 2 נטל לידיו את האקדח והכדורים והסליק את האקדח מתחת למושב הנוסע שליד הנהג ברכב המזדה ואת הכדורים הניח בשקע הקיים בדלת הסמוכה למושב. בהמשך לכך, נאשם 2 נהג במזדה כשעמו ברכב אדם נוסף ובסמוך לשעה 22:05

נעצרו בכביש 65 על ידי בלשי משטרת ישראל.

טיעוני המאשימה לעונש

4. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לחומרת האירוע מושא כתב האישום, בגינו נדרשת לשיטתה "אמירה מכוננת" אשר "תהדהד גם מעבר לגבולותיו". לעניין זה הפנתה המאשימה לצורך במיגור האלימות המשתוללת במגזר הערבי, כמו גם לשעת החירום בה מצויה המדינה בכל הנוגע לעבירות המתבצעות תוך שימוש בנשק חם, תוך סיכון חייהם של חפים מפשע.

5. המאשימה עמדה על הערכים החברתיים המוגנים בעבירות בהן הורשעו הנאשמים, כאשר במעשיו פגע הנאשם 1 בביטחון הציבור, שלמות הגוף, הנפש וקניינם של פאדי ובני משפחת שאער, בטחונו ונפשו של מילחם וביכולת להגיע לחקר האמת בחקירות המשטרה וההליכים בבית המשפט. אשר לנאשמים 2-3, מעשיהם פגעו, כך לעמדת המאשימה, בערכים המוגנים של בטחון הציבור ושלמות הגוף והנפש של פאדי ומילחם. לעמדתה, עוצמת הפגיעה בערכים אלו הייתה בעוצמה גבוהה וחריגה.

6. המאשימה הפנתה לעובדה כי הרקע לביצוע העבירות על-ידי הנאשם 1 הינו רצונו לפגוע בפאדי, אשר כל חטאו הוא שמצלמות ביתו סייעו למשטרה בפיענוח מקרה רצח. לעמדת המאשימה המדובר בנסיבות חמורות ביותר, המהוות פגיעה בשלטון החוק וביכולת להגיע לחקר האמת. המאשימה הוסיפה כי הנאשם 1 הינו הרוח החיה העומדת מאחורי האירועים מושא כתב האישום, כאשר הוא בעל המניע לפגוע בפאדי, הוא האדם שסחט אותו בפועל והוא אשר שכר ושילם לנאשם 2 עבור הפגיעה בפאדי.

אשר למסכת הסחיטה שביצע הנאשם 1, הרי שלעמדת המאשימה היא אלימה וחריגה בעוצמתה, כאשר הנאשם 1 התנכל לפאדי ולבני משפחת שאער, איים עליהם איומים קשים, מוחשיים ומתמשכים ברצח ובפיצוץ ביתם, דרש מהם לשלם לו סכום עתק של 500,000 ₪, ולבסוף "נעתר" לתחנונו של פאדי והסכים לתשלום דמי סחיטה של 250,000 ₪, אותם שילמו בני משפחת שאער מדי חודש במשך שנה, כאשר כל העת איומיו של הנאשם 1 לא פוסקים. יתירה מכך, גם לאחר שהועבר לנאשם 1 מלוא סכום הסחיטה, לא בא תאבונו על סיפוקו והוא הוסיף לאיים על בני משפחת שאער, תוך שהוא דורש סכום כסף נוסף של עשרות אלפי שקלים.

המאשימה הוסיפה וטענה כי חרף סכום העתק שהועבר אליו וכדרך לקדם את קבלת התשלום הנוסף, שכר הנאשם 1 את שירותיו של הנאשם 2 והורה לו לפגוע בפאדי באמצעות נשק חם, משל היו חייו של האחרון שווים כקליפת השום. לעניין זה הפנתה המאשימה לסעיף 34ד לחוק העונשין, הקובע כי עונשו של משדל יהא זהה לעונשו של המבצע העיקרי. עוד הוסיפה וטענה המאשימה כי הגם שהנאשם 2 ביצע, כמבצע עיקרי, עבירה חמורה יותר הכוללת יסוד נפשי של כוונה לחבלה חמורה בכוונה מחמירה (לעומת שידול לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות שביצע הנאשם 1), הרי שלא יכול להיות חולק כי הנאשם 1 הוא הרוח החיה, המכוון והמשלם, אשר בלעדיו לא הייתה מתרחשת העבירה מושא האישום השני בכתב האישום.

לעמדת המאשימה, חלקו של הנאשם 1 בכתב האישום מלמד על מסכת הכוללת סחיטה קשה כלפי 8 קורבנות שונים, בסכומים גבוהים ועל רקע מחמיר ביותר, במסגרתו יצר הנאשם משוואה ולפיה מי שסייע לרשויות אכיפת החוק, עתיד להיות מאוים קשות, להיסחט, לשלם סכומי עתק ואף להיחבל חבלה חמורה מנשק חם.

7. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בעניינו של נאשם 2, טענה המאשימה כי זה שימש שכיר חרב באירוע מושא האישום השני בכתב האישום, כאשר לא הייתה לו כל היכרות או סכסוך עם פאדי, והוא פעל לפגוע בו עבור בצע כסף, באמצעות נשק חם, כאשר רק מעצור באקדח מנע פגיעה חמורה בגופו של מילחם.

לעמדת המאשימה, התכנון המוקדם שקדם לאירוע מצד נאשם 2 הוא חריג וקיצוני לחומרה, כאשר הפעיל תכנית עבריינית מפורטת שתחילתה ברכישת האקדח באמצעות נאשם 3, והמשכה בפניה לאנשים שונים בהצעה לביצוע הירי בפאדי, גיוס אדם כלשהו שזהותו לא ידועה עד עצם היום הזה, איסוף מידע מקדים על מסלול נסיעתו של פאדי, קבלת תמונה שלו לצורך זיהוי מהנאשם 1 וגניבת לוחית זיהוי מרכב תמים על מנת לנסות ולהסתיר את עקבותיו. לשיטת המאשימה המדובר בהתנהלות עבריינית מתוכננת ומתוחכמת, השמורה למי ששורשיו נטועים עמוק בעולם הפשע.

לטענת המאשימה, ניסיון הירי שבוצע כלפי מילחם, כאשר היורה כיוון את האקדח לגופו וניסה לירות בו, שוב ושוב, מטווח של מטר אחד, הוא ברף הגובה ביותר שניתן להעלות על הדעת ונמצא כפסע מעבירת ניסיון רצח. המאשימה הוסיפה כי העובדה שבסופו של יום מילחם לא נפגע, עקב תקלה באקדח, הינה תוצאה של מזל בלבד ואין בה ללמד דבר על כוונת הנאשם 2 (כמו גם הנאשם 1). לעניין זה טענה המאשימה כי אחריות הנאשם 2 לאירוע ניסיון הירי הינה מלאה במסגרת דיני השותפות, באופן בו לא ניתן להפחית מחומרת מעשיו משום שלא הוכח כי הוא היורה. המאשימה הוסיפה וטענה כי כתב האישום מלמד בבירור כי הנאשם 2 היה הדמות הדומיננטית בהוצאת התכנית העבריינית אל הפועל, כך שאין כל נפקא מינה אם הוא לחץ על ההדק או שותפו.

8. בכל הנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בעניינו של נאשם 3, טענה המאשימה כי הוא זה ששימש כצינור להעברת האקדח הבלתי חוקי לידי הנאשם 2, בו השתמש האחרון בניסיון הפגיעה בפאדי, ובהמשך אף תיקן עבורו את האקדח והשיב לו אותו עם כדורים, גם כשהבין היטב מהו הצורך של הנאשם 2. לעמדת המאשימה, הדבר מלמד על המידה הרבה בה נטוע הנאשם 3 בעולם העברייני.

9. אשר לנזק שנגרם כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, הפנתה המאשימה לתסקירי נפגע העבירה שהוגשו בעניינו של פאדי, אשר מתארים את הפגיעה הנפשית העמוקה שנגרמה לו ומלווה אותו בכל תחומי חייו. המאשימה הוסיפה וטענה כי הגם שבעניינו של מילחם לא הוגש תסקיר נפגע עבירה, מאחר ולא רצה לשתף פעולה עם הרשויות, ניתן לשער בנקל כי נגרם לו נזק נפשי ממשי, לאחר שראה את קנה האקדח מול פניו וניצל בנס מפגיעה חמורה. המאשימה אף הפנתה לנזק שנגרם ליתר בני משפחת שאער, עת חוו איומים קשים וממושכים מצד הנאשם 1, בגינם נאלצו כאמור לשלם לו כספים מכיסם.

10. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנהוגה, ציינה המאשימה כי לא איתרה בפסיקה מקרה דומה למקרה דנו, על

נסיבותיו הייחודיות לחומרה. בהתאם, הפנתה המאשימה לפסקי דין העוסקים בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירות בנשק ועבירות סחיטה באיומים, המלמדים לטעמה על מדיניות הענישה.

לטענת המאשימה, לצד עונשי המאסר יש להטיל במקרה דנן על הנאשמים גם ענישה כלכלית, וזאת מקום בו המדובר בעבירות שבוצעו בעיקרן על רקע בצע כסף. לעניין זה הפנתה בין היתר לסעיף 63(א) ו-(ב) לחוק העונשין, המציב אמת מידה ממנה יש לגזור את שווי הקנס.

11. בהתאם לעיל, סברה המאשימה כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין הינו:

לנאשם 1- בין 11 ל- 17 שנות מאסר בפועל. נוכח השבת כספי הסחיטה והפיצוי המוסכם במסגרת הסדר הטיעון, על סך 150,000 ₪, לא עתרה המאשימה להטלת קנס על נאשם 1.

לנאשם 2- בין 9 ל- 14 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי לתקופה המקסימלית, הפעלת התנאי התלוי ועומד כנגדו באופן מצטבר, קנס כבד שיהיה בו להרתיע ולהוות גמול עונשי וכן פיצוי לפאדי.

לנאשם 3- בין 5.5 ל- 9 שנות מאסר בפועל וכן קנס ופיצוי.

12. ביחס לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, בעניינו של נאשם 1, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי, הכולל 6 הרשעות קודמות בעבירות שונות הכוללות עבירות סמים, תקיפה והפרעה לשוטר, איומים ועוד, בגין ריצה מספר מאסרים. מנגד, ציינה המאשימה לכף הזכות כי הנאשם 1 לקח אחריות על מעשיו, השיב את כספי הסחיטה וחסך בזמן שיפוטי. מכל האמור, ביקשה המאשימה למקם את נאשם 1 במרכז מתחם העונש ההולם.

בעניינו של נאשם 2 הפנתה המאשימה לעברו הפלילי, הכולל 8 הרשעות קודמות בעבירות שונות הכוללות שוד מזוין, אלימות, מרמה, איומים ועוד, בגין ריצה 6 מאסרים, כאשר מהאחרון שבהם השתחרר רק בשנת 2020. עוד ציינה המאשימה כי כנגד נאשם זה תלוי ועומד מאסר על תנאי בן שנה, אשר לא הרתיע אותו מלבצע את המעשים בהם הורשע. לכף הזכות ציינה המאשימה כי נאשם 2 הודה בעבירות, לקח אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי. מכל האמור, ביקשה המאשימה למקם את נאשם 2 בשליש העליון של מתחם העונש ההולם.

בעניינו של נאשם 3 הפנתה המאשימה לעברו הפלילי, הכולל הרשעה בעבירות נשק שונות, בגין ריצה מאסר בן 3 שנים. לכף הזכות ציינה המאשימה כי נאשם 3 הודה בעבירות, לקח אחריות על מעשיו וחסך בזמן שיפוטי. מכל האמור, ביקשה המאשימה למקם את נאשם 3 במרכז מתחם העונש ההולם.

טיעוני הנאשמים לעונש

13 באי-כוח הנאשם 1 הפנו במסגרת טיעוניהם לתיקון המשמעותי שנעשה בכתב האישום, המלמד כי עסקינן בתיק סחיטה באיומים, אשר התפתח והתרחב לעבירה של חבלה חמורה. בנסיבות אלו, טענו כי עבירת השידול בה הורשע הנאשם 1 מהווה חלק ממסכת הסחיטה ולא מעבר לכך.

באי-כוח הנאשם 1, אישרו את הפגיעה בערכים המוגנים של שמירה על הסדר הציבורי ועל בטחון הציבור, אולם טענו כי אלו אינם בדרגת החומרה הגבוהה ביותר. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הדגישו כי העבירה לא נעשתה מתוך ניסיון לשבש את תיק הרצח או למנוע עדות וכי בסופו של יום הושבו כל כספי הסחיטה.

אשר למדיניות הענישה, טענו באי-כוח הנאשם 1 כי אין בסיס למתחם אליו עתרה המאשימה, אשר לטענתם חורג מכל פרופורציה, תוך שהפנו לאסופת פסקי דין המלמדים לטעמם על מתחם עונש הולם נמוך בהרבה. יודגש כי בסופו של יום לא עתרו באי-כוח הנאשם 1 לקביעת מתחם ספציפי והשאירו את העניין לשיקול דעת בית המשפט.

בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנו באי-כוח הנאשם 1 לנסיבות חייו של הנאשם 1, כאשר הינו בן 56, נשוי ואב לארבעה ילדים. כן הפנו לעובדה שעברו הפלילי ישן, כאשר העבירה האחרונה שביצע היא משנת 2003 ועבירת האלימות האחרונה משנת 1986. הוסיפו והפנו לעובדה שהנאשם 1 הודה בכתב האישום המתוקן, לקח אחריות על מעשיו, ייתר את עדותו של פאדי והשיב כאמור את כל כספי הסחיטה. לבסוף, מבלי להקל מחומרת העבירות, הפנו "לטריגר" שהוביל לביצוען, כאשר בנו של הנאשם 1 נעצר, נשפט ונשלח למאסר עולם, דבר אשר השפיע קשות על הנאשם 1.

14. בא-כוח הנאשם 2 אישר אף הוא את הפגיעה בערכים המוגנים אליהם הפנתה המאשימה. עם זאת טען כי אין לקשור בין עניינו של הנאשם 2 ובין המסכת הפורטת באישום הראשון, כאשר הנאשם 2 כלל לא קשור אליה ואף לא נטען או הוכח כי היה מודע לדברים.

בכל הנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ביקש בא-כוח הנאשם 2 להדגיש כי בסופו של יום לא נגרמה כל פגיעה בפועל לפאדי או מילחם כתוצאה ממעשיו של הנאשם 2, כאשר מבחינה עובדתית המדובר בניסיון בלבד, דבר המהווה נסיבה מקילה. הוסיף והפנה לכך שמעובדות כתב האישום, לא ניתן לקבוע האם הנאשם 2 או האחר הם שביצעו את ניסיון הירי בפועל.

בא-כוח הנאשם 2 התנגד אף הוא למתחם הענישה אליו עתרה המאשימה, תוך שהתייחס לפסקי הדין אליהם הפנתה וטען כי אלו עוסקים במקרים חמורים יותר. מנגד, הגיש בא-כוח הנאשם 2 פסיקה ענפה מטעמו, הקרובה לטענתו לנסיבות המקרה דנן, בה נקבעו מתחמי ענישה נמוכים בהרבה.

לאור כל האמור סבר בא-כוח הנאשם 2 כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 4-7 שנות מאסר בפועל.

בכל הנגוע לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנה בא-כוח הנאשם 2 להיותו אדם צעיר, אב לחמישה ילדים קטינים, אשר מאז מעצרו מנסה לשנות את חייו ואף החל בהליך טיפולי במסגרת בית הכלא.

לאור המפורט, ביקש בא-כוח הנאשם 2 למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם לו עתר. כן ביקש כי עונש המאסר על תנאי כנגד הנאשם 2, יופעל בחופף לעונש שיוטל עליו.

15. בא-כוח הנאשם 3, אישר אף הוא את הפגיעה בערכים המוגנים אליהם הפנתה המאשימה. עם זאת טען כי עניינו של הנאשם 3 שונה מהותית מעניינם של שני הנאשמים האחרים, כאשר לא היה לו חלק בפעילות העבריינית כנגד פאדי, כפי שהיא מפורטת באישום השני, ולא נטען או הוכח שבכלל ידע עליה.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נטען כי כל חלקו של הנאשם 3 מסתכם בביצוע עסקת הנשק, כאשר לטענת בא-כוח הנאשם 3 עבירות ההחזקה והנשיאה של האקדח נגזרות מעבירה זו ו- "נבלעות" בה. עוד הדגיש כי מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם 3 רק שימש כמתווך בעסקת הנשק, כאשר הלכה למעשה קישר בין שני אנשים ולא הרוויח כל רווח כספי אישי מעסקת הנשק.

בא-כוח הנאשם 3 הוסיף וטען כי העובדה שהאקדח היה תקול, מלמדת כי אין עסקינן בנאשם בעל ידע או מיומנות, כאשר הוא לא בדק את הנשק ואף לא תיקן אותו בהמשך, כאשר הנאשם 2 השיב לו אותו. מכך ביקש ללמוד כי הנאשם 3 אינו אדם המעורה בחברה העבריינית או בעולם הנשק.

בא-כוח הנאשם 3 התייחס להחמרה הנהוגה בתקופה האחרונה בעבירות נשק, וטען כי זו אינה יכולה למגר את התופעה, דבר אשר אפשרי רק באמצעות שיקום. בהתאם טען כי אין מקום להחמרה בעונשו של הנאשם 3, מקום בו לא תצמח מכך לשיטתו כל תועלת לחברה.

בא-כוח הנאשם 3 הפנה לפסיקה רלוונטית בעבירות נשק, ובהתאם לה טען כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 3 נע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה לעובדה שהנאשם 3 עצור עד תום ההליכים למעלה משנתיים. כן הפנה לנסיבות חייו של הנאשם 3, צעיר נורמטיבי בן 29 האחראי על פרנסת משפחתו, אשר הרשעתו היחידה הינה מלפני 10 שנים. בא-כוח הנאשם 3 הוסיף והפנה להודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן, לחיסכון בזמן השיפוטי, וכן להפנמה ולחרטה שהביע הנאשם 3 על מעשיו.

לאור המפורט ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם 3.

דברי הנאשמים

16. הנאשמים כולם הביעו צער וחרטה על מעשיהם.

דיון והכרעה

17. כאשר מדובר במי שהורשעו בריבוי עבירות, נדרש בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד, או במספר אירועים. בפסיקה נקבע כי מקום בו עסקינן במספר עבירות אשר ביניהן קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, הרי שאלה ייחשבו לאירוע אחד (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.2015)).

18. בענייננו, ניתן לראות בין העבירות שביצע כל אחד מהנאשמים קשר פנימי, ענייני, הדוק ומתמשך, באופן המאפשר להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת ובנסיבות אלו, יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד למכלול מעשי הנאשמים. יצוין לעניין זה, כי אף הצדדים ביקשו במסגרת טיעוניהם לעונש לקבוע מתחם ענישה אחד למכלול המעשים אותם ביצעו הנאשמים.

קביעת מתחם העונש הולם

19. לצורך קביעת מתחם העונש הולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

20. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מעבירת הסחיטה באיומים שביצע הנאשם 1 עניינם שמירה על אוטונומיית הפרט והרצון החופשי, בתחושת הביטחון האישית ובזכות לקניין. עמד על הדברים בית המשפט העליון עת קבע:

"סחיטה באמצעות איומים פוגעת באופן ניכר בשלום הציבור, בשגרת חייו ובביטחונו. עבירה זו פוגעת במרקם חייהם של הנסחטים, במישור האישי והכלכלי. המבצע אותה בוחר לעשות לעצמו דין עצמי ופוגע בקניינו ובחירותו של קורבן העבירה" (ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (20.9.2015)).

הנאשם 1 לא הסתפק בסחיטה באיומים של פאדי ובני משפחת שאער, כאשר בהמשך לכך שידל אחר לחבול בפאדי חבלה חמורה באמצעות ירי לעברו. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירה זאת הינם ההגנה על גופו, שלומו, שלווה רוחו וכבודו של אדם, כמו גם על תחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי. לעניין החומרה הגלומה בעבירת אלימות מעין זו קבע בית המשפט העליון:

"האלימות הגואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות. יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יִכָּאוּ ויִכָּאוּ, יחששו לבטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם ירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להעשות גם באכיפה ובענישה קשה" (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.2013)).

לנוכח הרקע לביצוע העבירות ואופן ביצוען, כפי המפורט בכתב האישום, ברור כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברמה הגבוהה ביותר.

21. אשר לנאשם 2, עבירות האלימות והנשק שביצע, אשר בדרך נס לא הסתיימו בפגיעה חמורה בגוף או בנפש, פגעו אף הן בערך הנעלה של קדושת החיים, וכן ביטחונו ושלמות גופו ורכושו של אדם ושל הציבור בכללותו. לעניין זה נקבע:

"רבות נאמר ונכתב על הרעה החולה הפוקדת את מקומותינו ומותירה חלל והרס, היא התופעה של שימוש בנשק חם ברחובה של עיר, גם בשל סכסוכים בעניינים של מה בכך. בית משפט זה חזר והתריע מפני התפשטות התופעה, וקבע באופן ברור כי יש להילחם בה ולמגרה באופן הנחרץ ביותר. דמם של אלו אשר קיפדו את פתיל חייהם, בכללם עוברי אורח תמימים, זועק מן האדמה" (ע"פ 32/14 עמאש נ' מדינת ישראל (17.9.2015)).

לנוכח מאפייני העבירות ובשים לב לאופן ביצוען, אף בעניינו של הנאשם 2 עולה כי הפגיעה בערכים המוגנים היא ברמה הגבוהה ביותר.

22. אשר לנאשם 3, עבירות הנשק שביצע פגעו בערכים מוגנים שעניינם שמירה על הגוף והחיים והגנה על שלום הציבור ובטחונו האישי. זאת בשל הפוטנציאל הקטלני הטמון בהחזקת נשק בלתי חוקי, אשר זמינותו אף מעודדת את השימוש בו. לעניין זה כבר נקבע:

"על חומרתן הרבה של עבירות הנשק עמד בית משפט זה פעם אחר פעם. עבירות אלו הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" בחברה הישראלית (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח, פסקה 16 [פורסם בנבו] (5.11.2019)). הן מסכנות את שלום הציבור, גם בהיותן "קרקע פורייה" לביצוע עבירות אחרות - החל מעבירות איומים וכלה בעבירות המתה, ובשל יכולתן לגרום לפגיעות בגוף ובנפש" (ע"פ 2165/23 מדינת ישראל נ' בלאל (4.5.2023)).

אף בעניינו של נאשם 3 מלמדות עובדות כתב האישום כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה גבוהה.

23. הנאשם 1 סחט את בני משפחת שאער באמצעות איומים קשים ומתמשכים לפגיעה בגופם ורכושם, כולל איום ברצח ובפיצוץ ביתם. מסכת הסחיטה באיומים נמשכה מספר שנים, במהלכן אולצו בני משפחת שאער להעביר לנאשם 1 מדי חודש כספים, אשר הצטברו לסכום גבוה של 250,000 ₪. גם לאחר העברת כספי הסחיטה המוסכמים הוסיף הנאשם לאיים על בני משפחת שאער תוך שהוא דורש כי יעבירו לו כספים נוספים, ובהמשך, אף פנה לנאשם 2 וביקש ממנו לפגוע בפאדי באמצעות ירי לעברו, עבור תשלום כספי.

חומרה יתירה עולה נוכח הרקע לביצוע העבירות מצד הנאשם 1, אשר בחר לסחוט באיומים קשים את בני משפחת שאער ובהמשך שידל את נאשם 2 לפגוע בפאדי באמצעות ירי, אך בשל העובדה שסרטוני מצלמות האבטחה בביתם סייעו בפיענוח מקרה רצח בו היה מוערב בנו, והם, כאזרחים נורמטיביים ושומרי חוק, שיתפו פעולה עם רשויות החוק ולא העלימו את תוכנם.

מעיון בכתב האישום עולה בבירור כי הנאשם 1 היה הרוח החיה מאחורי האירועים המפורטים בכתב האישום, כאשר הוא לבדו סחט באיומים את בני משפחת שאער ובהמשך פנה מיוזמתו לנאשם 2, ביקש ממנו לפגוע בפאדי בעבור תשלום כספי ואף העביר לו מידע לצורך מימוש הפגיעה.

24. אשר לנאשם 2, הרי שהוא פעל כ"שכיר חרב" במלוא מובן המילה, כאשר הסכים לפגוע בפאדי, אותו כלל לא הכיר, ולגרום לו לחבלה חמורה באמצעות ירי, עבור בצע כסף. הנאשם 2 פעל כאמור למימוש הפגיעה בפאדי, אשר רק בדרך נס ונוכח תקלה באקדח, לא הסתיימה בפגיעה קשה.

מימד החומרה עולה נוכח התכנון המוקדם שקדם לניסיון הפגיעה בפאדי, כאשר הנאשם 2 דאג לרכוש את האקדח דרך הנאשם 3, ניסה לגייס אנשים שונים לבצע את הפגיעה בפועל ולבסוף הצליח לגייס אדם אחר שזהותו לא ידועה עד ליום זה, אסף מידע מקדים על פאדי ועל המסלול בו הוא נוהג לנסוע ופעל להקשות על זיהוי הרכב בו עשו הוא והאחר שימוש, באמצעות גניבת לוחיות זיהוי מרכב תמים. המדובר אם כן בהתנהלות עבריינית מתוחכמת ומתוכננת, המעידה בצדה על אדם המעורה בעולם הפשע.

אף ניסיון הירי שבוצע לעבר מילחם (אשר זוהה בטעות כפאדי) מצוי ברף החומרה הגבוהה ביותר, כאשר הנאשם 2 והאחר עצרו במרחק של מטר מהרכב בו נסעו פאדי ומילחם, אז הוציא הנוסע את האקדח מהחלון, ניסה לירות לעבר מילחם והמשיך ללחוץ על ההדק שוב ושוב, בניסיון להתגבר על התקלה באקדח. רק בנס לא נגרמה התוצאה לה ייחל הנאשם 2, בין אם הנפגע היה פאדי ובין אם היה מילחם, וזאת בשל התקלה באקדח.

אכן, כתב האישום אינו מפרט האם הנאשם 2 הוא "הנוסע" אשר לחץ על הדק האקדח או שמא היה זה האחר, אולם בכך אין להוות נסיבה מקילה, מקום בו לנאשם 2 אחריות מלאה מכוח דיני השותפות. לעניין זה כבר נקבע:

"הדין רואה את המבצעים בצוותא כשותפים ראשיים בביצוע עבירה. שותפים המשמשים כגוף אחד לשם ביצוע המשימה העבריינית המשותפת ומהווים חלק מהמעגל הפנימי של ביצועה. "כל אחד מהם נוטל חלק בביצוע העיקרי של העבירה. תרומתו של כל אחד מהמבצעים בצוותא היא 'פנימית'. כל אחד מהם הוא חלק מהמשימה העבריינית עצמה" (ע"פ 4389/93 מרדכי נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 239, 250 (1996) (להלן: עניין מרדכי)). מכאן, כי לא נדרש שכל מבצע יבצע בעצמו את כל רכיבי היסוד העובדתי של העבירה. ואולם, על מנת שתוטל על המבצעים בצוותא אחריות פלילית משותפת, יש להוכיח כי מתקיימת בהם מודעות לעובדה כי הם פועלים בצוותא וכי לכל אחד מהם התגבש היסוד הנפשי של העבירה אותה הם מבצעים" (ע"פ 3834/10 והבה נ' מדינת ישראל (6.3.2013)).

קעולה מכתב האישום, הנאשם 2 היה הדמות הדומיננטית בתכנון ובהוצאת אירוע ניסיון הירי בפאדי אל הפועל, ובנסיבות אלו, אין משקל ממשי לשאלה האם הוא או שמא האחר לחץ על ההדק.

לבסוף, אף מעשיו של הנאשם 2 לאחר ניסיון הפגיעה בפאדי מהווים נסיבה מחמירה, כאשר לאחר שנמלט מהזירה ופעל במטרה לטשטש את עקבותיו, שב ופנה הנאשם 2 לנאשם 3 בבקשה כי זה יתקן עבורו את האקדח וישיב לו אותו עם שלושה כדורים תואמים לנשק. הנאשם 3 פעל כמצוות הנאשם 2, דאג לתיקון האקדח והשיב אותו לנאשם 2, כאשר רק מעצרו של הנאשם 2 בהמשך, כשהאקדח בחזקתו, מנעה שימוש פוטנציאלי נוסף בו.

25. אשר לנאשם 3, הוא הגורם שאיפשר את ניסיון הירי שבוצע כלפי פאדי ומילחם, עת רכש את האקדח עבור הנאשם 2 תמורת תשלום בסך 19,000 ₪. יתירה מכך, לאחר ששמע מהנאשם 2 כי האקדח תקול, אף פעל על מנת לתקנו ולהשיבו לנאשם 2 יחד עם כדורים תואמים, דבר המהווה נסיבה מחמירה.

26. בכל הנוגע לנזק שנגרם כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, הוגשו מספר תסקירי נפגע עבירה בעניינו של פאדי, מהם עולה תמונת נזק ממשית. מטעמים של צנעת הפרט לא מצאתי להרחיב בעניין זה, ודי אם אפנה לשורה התחתונה של התסקירים, לפיה הסחיטה שהופעלה נגדו ובהמשך הניסיון לפגיעה בו, קטעו את שגרת ומסלול חייו שבנה עד אז, וגרמו להידרדרות דרסטית במצבו הרגשי, בתחושת ביטחון ומוגנות וגרמו לנזקים ברמה התפקודית, הכלכלית והבין אישית. עוד עולה מהתסקיר כי על אף המסר ממשפחת הנאשם 1 כי היא מעוניינת בשלום, מתקשה פאדי לתת בכך אמון והוא חש כי נבגד והופקר על ידי המערכת. בשים לב לדברים אלו, סברה עורכת התסקיר כי יש חשיבות להטיל על הנאשמים פיצוי כספי כלפי פאדי, כחלק מהכרה בפגיעה בו ובהשלכות הפגיעה על חייו, ועל מת לאפשר לו להיעזר בפנייה לטיפול ושיקום, בדרך שיבחר.

בעניינו של ממילחם, אומנם לא הוגש תסקיר נפגע עבירה, אולם ניתן לשער כי אדם תמים, אשר מחמת טעות מצא עצמו מול לוע אקדח ורק בנס, נוכח תקלה, לא נגרמה לו פגיעה קשה, יסבול אף הוא מנזק אשר ישפיע על מסלול חייו. בשים לב לנסיבות כתב האישום, ניתן לשער כי תמונת הנזק אף בעניינו של מילחם חמורה בהחלט.

לבסוף, יש להפנות לנזק שנגרם לבני משפחת שאער בכללותם, כאשר בני המשפחה כולם נסחטו על ידי הנאשם 1, והיוו מטרה להתנכלותיו ולאיומיו הקשים.

מדיניות הענישה הנוהגת

27. כפי שציינה המאשימה, קיים קושי לאתר פסיקה המתארת נסיבות דומות לענייננו. בהתאם, תיבחן מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות האינדיווידואליות בהן הורשעו הנאשמים.

סחיטה באיומים

28. בפסיקתו, שב והדגיש בית המשפט העליון את החומרה הגלומה בעבירת הסחיטה באיומים ואת הצורך בענישה מחמירה בגינה:

"כבר נאמר לגבי עבירת הסחיטה באיומים כי היא מהווה עשיית דין עצמי הפוגעת ביסודות הסדר החברתי, ובמרקם חייהם ובחירותם של הנסחטים במישור האישי והכלכלי... משכך, הרשעה בעבירה של סחיטה באיומים מחייבת ענישה מחמירה, אשר תעביר מסר ברור לפיו העובר עבירה זו מסתכן בשלילת חירותו לתקופה ארוכה ובאופן אשר יעודד את קורבנות העבירה "לשבור את קשר-השתיקה" (ע"פ 3791/18 לוי נ' מדינת ישראל (2.10.2018)).

29. בע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (20.9.2015) - אליו הפנתה המאשימה, נדון עניינו של נאשם שהורשע בשני אישומים שונים של עבירות סחיטה באיומים, לאחר שאיים על המתלונן הראשון כי היה ולא ישלם לו סך של \$ 200,000, יפרסם בקרב משפחתו ומוסדות החינוך בה לומדים ילדיו חומרים המעידים כי בילה במועדוני לילה עם בחורות. בנוסף איים על המתלונן השני כי היה ולא ישלם לו סך של 40,000 ₪, יעביר חומרים המלמדים שקיים קשר רומנטי עם בחורה במועדון לילה. הנאשם נעצר זמן קצר לאחר שפנה למתלוננים ולא קיבל מהם בפועל כל סכום כספי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18-36 חודשי מאסר לכל אחד מהאישומים וגזר על הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, 54 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון מצא להקל מעט בעונשו של הנאשם (בשל שיקולים הקשורים לאחדות ענישה בין הנאשם ומורשע אחר באותה פרשה), והעמיד את עונשו על 48 חודשי מאסר בפועל.

30 בת"פ 677-04-21 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא (17.5.2022) - אליו הפנה הנאשם 1, נדון עניינם של שני נאשמים שהורשעו בסחיטה באיומים וקשירת קשר לביצוע פשע של עבירות בנשק; כאשר הנאשם 1 אף הורשע בעבירות בנשק (החזקה נשיאה והובלה) וירי מנשק חם. הנאשמים, אשר פעלו תחילה לסייע לפלוני לגבות חוב, הורו לחייב ואחיו לשלם את החוב, תוך שהנאשם 1 מאיים עליהם כי יגיע אליהם ויטפל בהם. בהמשך, הגיעו פלוני והחייב להסדר בדבר גובה החוב ואופן תשלומו, אז הבהיר הנאשם 2 לפלוני כי התקבול עבור החוב שייך כעת לו, תוך שהוא מאיים עליו. בהמשך

לכך קשרו שני הנאשמים קשר לירות לעבר ביתו של החייב, כאשר הנאשם 1 הגיע לביתו בשעת לילה כשהוא נשוא אקדח טעון, וירה 12 כדורים לעבר מתחם בית המגורים. לאחר מכן התקשר הנאשם 2 לחייב והבהיר לו כי זו רק ההתחלה. בית המשפט המחוזי קבע בעניינו של הנאשם 1 מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל- 6 שנות מאסר בפועל, וגזר עליו 54 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בעניינו של נאשם 2 נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל- 42 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

שידול לחבלה חומרה בנסיבות מחמירות

31. בע"פ 8574/17 סובול נ' מדינת ישראל (12.8.2018), נדון עניינה של נאשמת שהורשעה בעבירות של שידול לחבלה בכוונה מחמירה וסיוע לאחר מעשה, לאחר ששידלה את בן זוגה לפגוע באחותה התאומה ולגרום לה לחבלה חמורה. לאחר שבן זוגה רצח את אחותה התאומה, פעלה הנאשמת כדי לסייע לו לאחר מעשה כאשר התקשרה למשטרה ומסרה כי אחותה נדקרה על ידי אדם שאינה מכירה. בית המשפט המחוזי קבע בעניינה של הנאשמת מתחם עונש הולם הנע בין 5.5 ל- 10 שנות מאסר וגזר על הנאשמת, צעירה בת 18 בעלת רקע נפשי וללא עבר פלילי, 6 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשמת על חומרת העונש נדחה.

32. בע"פ 6496/21 ריאן נ' מדינת ישראל (20.12.2021) - אליו הפנה הנאשם 1, נדון, בין היתר, עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של שידול לחבלה חמורה בכוונה מחמירה, וזאת לאחר ששידל אחרים להיכנס לעסקי משפחת עכריה עמה היה מסוכסך, להורס אותם, לשרוף אותם ולבצע ירי. בהתאם לכך, ערכו האחרים תצפית ומעקב אחר בני משפחת עכריה, הצטיידו בשני אקדחים ותחמושת וזייפו את לוחיות רישוי של הרכב בו עשו שימוש. בהמשך, כשהבחינו בשניים מבני משפחת עכריה, ירה אחד האחרים ירייה בודדת במטרה להפחידם. לאחר מכן, הבחינו האחרים בבן משפחה נוסף ממשפחת עכריה כשהוא נוהג ברכבו, החלו לנסוע אחריו, ובהמשך ירו מספר יריות לעבר רכבו בכוונה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו לחבלה חמורה. בית המשפט המחוזי קבע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל, וגזר עליו 4 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה.

33. בע"פ 1655/00 מדינת ישראל נ' מוסא (12.11.2001), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של שידול לחבלה בכוונה מחמירה ואיסור הפסקת הריון, לאחר ששידל שלושה אנשים כי יביאו להפסקת הריונה של המתלוננת בדרך של ביום מעשה שוד. השלושה היכו את המתלוננת באכזריות, בין השאר בבטנה, כאשר הנאשם נוכח באירוע. עקב התקיפה החמורה, ילדה המתלוננת ולד מת. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 10 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון הפחית את העונש ל-8 שנות מאסר וזאת בשל סרטן שהתגלה בגופו של הנאשם לאחר שנכלא, בגינו נכרתו מיתרי הקול שלו. בית המשפט העליון ציין כי לולא אותה "מכת שמים", היה נוטה דווקא להחמיר בעונשו של הנאשם.

34. בע"פ 2947/19 מדינת ישראל נ' לטוין (3.12.2020) (להלן: עניין לטוין), נדון עניינו של נאשם, וטרינר במקצועו, שהורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בצוותא, לאחר שפנה לחברו וביקש ממנו לשבור את ידו של המתלונן, וטרינר אחר עמו הייתה לו תחרות עסקית. חברו של הנאשם פנה לאחרים אשר הסכימו לבצע את התקיפה עבור סכום מסוים, ואלו הביאו את המתלונן לזירה נטושה בתואנת שווא, הכו אותו בכל חלקי גופו וגרמו לו לחבלות מרובות ושברים.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 7-12 שנות מאסר, וגזר על הנאשם, אשר היה מחוסר עבר פלילי, 7 שנות מאסר בפועל לצד עונשם נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה פה אחד ואילו ערעור המאשימה על קולת העונש נדחה ברוב דעות, כאשר לעניות שופט המיעוט, ראוי היה להחמיר את עונשו של הנאשם ל- 9 שנות מאסר בפועל.

חבלה בכוונה מחמירה

35. בית המשפט העליון עמד לא פעם על החומרה הגלומה בעבירת החבלה בכוונה מחמירה ועל הצורך להחמיר בענישה בגינה. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 687/22 טלוי נ' מדינת ישראל (19.5.2022):

"העבירה שבה עסקין - גרימת חבלה בכוונה מחמירה - גוררת אחריה עונש מירבי של עשרים שנות מאסר. כך קבע המחוקק ומילותיו אינן בגדר מילים ריקות. כפי שכבר הזדמן לי להעיר, עונש מירבי הקבוע בחוק 'איננו בא לסמן רק את גבולה העליון של סמכות הענישה הנתונה בידי בתי המשפט. מדובר בעמדתו הערכית של המחוקק ביחס לחומרת העבירה, ועלינו לקיים את דברו."

36. בע"פ 205/19 לברוב נ' מדינת ישראל (7.6.2020) - אליו הפנתה המאשימה, נדון עניינו של נאשם אשר שימש כאחד מהתוקפים בעניין לטוין, והורשע עקב כך בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, שיבוש מהלכי משפט והשמדת ראיה. כזכור הנאשם פעל לבקשת אחר, לו הייתה תחרות עסקית עם המתלונן, והסכים לפגוע במתלונן פגיעה קשה בתמורה לתשלום כספי. הנאשם ואחרים הביאו את המתלונן למקום נטוש בתואנת שווא, שם תקפו אותו, הפילו אותו ארצה, השליכו לעברו אבנים, בעטו בראשו ובפניו, והכו אותו בזרועו השמאלית באמצעות אבן גדולה. למתלונן נגרמו שברים וחבלות חמורות בפניו וזרועו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 7-12 שנות מאסר בפועל, וגזר על הנאשם, בעל עבר פלילי ממש, עונש כולל של שמונה שנים ועשרה חודשים (תוך הפעלת עונש מאסר מותנה כשלושה חודשים מתוכו ירוצו בחופף וארבעה חודשים במצטבר לעונש המאסר שהוטל), לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה.

37. ע"פ 1275/22 פלוני נ' מדינת ישראל (30.11.2022), שם נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותקיפה הגורמת חבלה ממשית, לאחר שירה מחלון רכבו תוך כדי נסיעה לעבר שני מתלוננים ופגע בהם ברגל ובבטן. אחיהם של המתלוננים, אשר הבחין במתרחש, נסע לעבר הרכב והתנגש בו בחוזקה. לאחר שהתרחקו מרחק מה, ירד הנאשם מרכבו, המשיך לירות לכיוון שני המתלוננים, פגע גם באחיהם שחש לעזרתם וגרם לו לחבלה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל- 12 שנות מאסר וגזר על הנאשם 8.5 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה.

עבירות בנשק

38. בפסיקה שניתנה לאחרונה, עמד בית המשפט העליון על מצב החירום בו מצויה מדינת ישראל בכל הקשור לעבירות בנשק, אשר מחייב החמרה בענישה המוטלת על המורשעים בהן:

"לעיתים נכון להחמיר בענישה בגין סוגים מסוימים של עבירות בשל אופיין, ויש שנכון להחמיר בענישה בגין ביצוע עבירות מסוימות הואיל ובתקופה הרלוונטית הן הופכות לנפוצות ושגרתיות יותר, עד כי יש לסווגן כ"מכת מדינה". בענייננו, עבירות הנשק דורשות החמרה בשל שני הנימוקים גם יחד. ממד החומרה שבהן נעוץ בזיקתן לכלי בעל כוח קטלני. ובראי התקופה - הפגיעה באינטרס הציבורי ובבטחון הפרט דורשת ענישה מחמירה, מעבר לזו שהייתה נקוטה בעבר." (ע"פ 6383/21 קרויף נ' מדינת ישראל (13.2.202)).

39. בע"פ 147/21 מדינת ישראל נ' ביטון (14.2.2021), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות נשק (רכישה והחזקה), לאחר שביקש לרכוש אקדח, תחמושת ולבנת חבלה, מאדם אשר נעצר בדרכו אליו כשהוא נושא עליו את כלי הנשק. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, תוך שקבע כי גזר הדין שניתן עומד בסתירה למדיניות ההחמרה עם עברייני הנשק, והעמיד את עונשו של הנאשם על **3 שנות מאסר בפועל**.

40. בע"פ 1944/20 מדינת ישראל נ' מוחמד אמארה (02.09.2020) דחה בית המשפט העליון הן ערעור המערער על חומרת העונש והן ערעור המדינה על קולת העונש. המערער, הורשע בעבירות של סחר בנשק שלא כדין; עבירות בנשק, החזקה ונשיאה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף וללא פוליסת ביטוח תקפה. במקרה זה, הפעילה משטרת ישראל סוכן משטרת סמוי, שלו ולמערער היכרות קודמת. המערער יחד עם אדם אחר הציעו לסוכן לרכוש רובה ממבחר כלי נשק. בהמשך מכר המערער לסוכן תת מקלע מסוג CZ ומחסנית ריקה תמורת סך של 20,000 ש"ח במזומן. במעמד המכירה, הציע המערער למכור לסוכן אמצעי לחימה שונים נוספים, ביניהם לבנות חבלה, נפצים, ורובה סער 44MP תמורת 30,000 ש"ח, ואף הציג לסוכן חפץ שנחזה להיות אקדח תוך שהסביר כי הוא מוכר אותו תמורת 18,000 ₪. בנוסף במועדים הרלוונטיים לכתב האישום נהג המערער ברכב ללא רישיון תקף וללא פוליסת ביטוח תקפה. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער **6 שנות מאסר בפועל**, עונש כולל ברף העליון של מתחם העונש ההולם הנע בין 3 ל-6, כן הפעיל מאסר על תנאי בן 24 חודשים, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף.

41. בע"פ 4303/22 אבו גאנם נ' מדינת ישראל (6.12.2022), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של הובלה ונשיאה של נשק, לאחר שנתפס כשהוא נושא ברכבו אקדח חצי אוטומטי ובתוכו מחסנית ריקה. בית המשפט המחוזי כיבד את ההסכמה העונשית אליה הגיעו הצדדים (כאשר המאשימה הגבילה עצמה לעונש של 31 חודשי מאסר בפועל) וגזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 31 חודשים, לצד עונשים נלווים. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה.

42. בע"פ 3793/20 מוריחי נ' מדינת ישראל (23.11.2020), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של ניסיון לעסקה אחרת בנשק, לאחר שקשר עם אחרים קשר לבצע מכירה והעברה של אקדח ומחסנית תואמת. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-52 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה.

43. בנסיבות העניין, תוך בחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שביצעו הנאשמים ומידת הפגיעה בהם, בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנהוגה, סבור אני כי מתחמי העונש ההולמים במקרה דנן הינם כדלקמן:

- הנאשם 1- בין 9 ל- 13 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- הנאשם 2- בין 7.5 ל- 11.5 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.
- הנאשם 3- בין 4 ל- 8 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

קביעת העונש בתוך המתחם

44. קביעת עונשם של הנאשמים תיעשה בתוך המתחם, אלא אם כן ישנן נסיבות המצדיקות סטייה ממנו. במקרה דנן, אין בעניינם של מי מהנאשמים הליך טיפולי מוסדר, אשר יצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם ואף הצדדים לא טענו דבר בעניין זה. לאור האמור עמדתי היא כי יש לגזור את דינם של הנאשמים בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע לעיל.

45. כידוע, העונש הראוי לנאשם נקבע על פי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. בהקשר זה, על בית המשפט לבחון בין היתר, את נתוניו האישיים של הנאשם, מידת הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם, עברו הפלילי וכיוצ"ב.

46. לזכותם של שלושת הנאשמים ניתן לציין את הודאתם בביצוע העבירות, חסיכת זמנו של בית המשפט וחסיכת הצורך בהעדת המתלוננים. מהודאת הנאשמים נודעת, על דרך הכלל, גם קבלת הדין, ובחובה היא טומנת קבלת אחריות למעשים והבעת חרטה עליהם. במקרה שלפניי באו דברי החרטה וקבלת האחריות גם מפי הנאשמים לפניי.

בנוסף, בכל הנוגע לעניינו של הנאשם 1, ניתן לציין לזכותו את השבת כספי הסחיטה במלואם לפאדי ולבני משפחת שאער.

47. מנגד, עיון בגיליון הרישום הפלילי שצורף על ידי המאשימה מלמד כי לשלושת הנאשמים עבר פלילי:

לנאשם 1- שש הרשעות בעבירות חמורות, הכוללות איומים, עבירות סמים, תקיפה והפרעה לשוטר, שיגור חומר נפיץ ועבירות רכוש. הנאשם 1 אף ריצה בעברו מספר מאסרים. עם זאת, ולזכותו של הנאשם 1, יש לציין כי הרשעתו

האחרונה הינה משנת 2007.

לנאשם 2- שמונה הרשעות בעבירות חמורות, הכוללות שוד מזוין, אלימות, מרמה, איומים, עבירות רכוש, עבירות סמים, הסעת שב"ח ונהיגה בזמן פסילה, בגינן ריצה 6 מאסרים. יתירה מכך, הנאשם 2 שוחרר ממאסרו האחרון רק בשנת 2020, כאשר כיום תלוי ועומד כנגדו עונש מאסר מותנה בן שנה.

האמור מלמד כי עסקינן בנאשם אשר אינו ירא את החוק ואינו נרתע מעונשי מאסר שהוטלו עליו בעבר, דבר המטה את הכף לעבר גזירת עונשו בצד הגובה של המתחם. בהתאם, אף סבור אני כי יש להפעיל את עונש המאסר המותנה אשר תלוי ועומד כנגד הנאשם באופן מצטבר למאסר שיוטל.

לנאשם 3- הרשעה בודדת בעבירה של ייצור נשק, רכישת והחזקת נשק, נשיאה והובלת נשק וביצוע עסקה אחרת בנשק, בגינה ריצה עונש מאסר של 3 שנים החל משנת 2013. עם זאת, העובדה שנאשם 3 חזר לבצע עבירות דומות בנשק, עומדת כמובן לחובתו.

48. לא נעלמו מעיני מצבם המשפחתי ויתר נסיבות חייהם של הנאשמים, כפי שפורטו על ידי באי כוחם, כמו גם העובדה ששלושתם נמצאים במעצר עד לתום ההליכים תקופה העולה על שנתיים, על הקשיים הקמים מכך. יחד עם זאת, בעבירות חמורות כגון אלו שבהן הורשעו הנאשמים, משקלן של הנסיבות האישיות נדחק לקרן הזווית. לכך יש להוסיף את הצורך בהרתעת היחיד והרתעת הרבים שיש לתת להן משקל מכובד בהתחשב במציאות הקשה בה אנו חיים שבה כל יום נפגעים ואף נרצחים אנשים בשל שימוש בנשק.

49. לאור המפורט לעיל, סבור אני כי נכון יהא לקבוע את מיקום עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש שנקבעו באופן שנאשמים 1 ו- 3 יקבע עונשם במרכז המתחם ואילו עונשו של הנאשם 2 יקבע מעל למחצית המתחם.

העונש

50. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם 1

א. אני מטיל על הנאשם מאסר בפועל של 11 שנים החל מיום מעצרו- 11.3.2021.

ב. אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור על אחת מהעבירות בהן הורשע או כל עבירת אלימות או נשק מסוג פשע.

ג. אני מחייב את הנאשם לפצות את מר פאדי שאער בסך ₪ 150,000. הפיצוי ישולם תוך 6 חודשים.

עמוד 19

הנאשם 2

א. **אני מטיל על הנאשם מאסר בפועל של 10 שנים.**

ב. אני מורה על הפעלת עונש של מאסר על תנאי בן 12 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 54937-08-15, מיום 12.06.2017 באופן מצטבר למאסר שהוטל בתיק זה.

סה"כ ירצה הנאשם מאסר בפועל של 11 שנים החל מיום מעצרו- 10.3.2021.

ג. אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור על אחת מהעבירות בהן הורשע או כל עבירת אלימות או נשק מסוג פשע.

ד. אני מטיל על הנאשם קנס בסך 20,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם תוך 6 חודשים.

ה. אני מחייב את הנאשם לפצות את מר מילחם מילחם בסך 30,000 ₪. הפיצוי ישולם תוך 6 חודשים.

הנאשם 3

א. **אני מטיל על הנאשם מאסר בפועל של 6 שנים החל מיום מעצרו- 14.3.2021.**

ב. אני מטיל על הנאשם מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור על אחת מהעבירות בהן הורשע או כל עבירת אלימות או נשק מסוג פשע.

ג. אני מטיל על הנאשם קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם תוך 6 חודשים.

ד. אני מחייב את הנאשם לפצות את מר מילחם מילחם בסך 15,000 ₪. הפיצוי ישולם תוך 6 חודשים.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ניתן היום, ג' תמוז תשפ"ג, 22 יוני 2023, במעמד הצדדים.